

"Memleketimiz Avrupa'ya kıyas edilmez. Çünkü orada, düello gibi çok şiddetli vasıtalarla, açık saçıklık içinde namus bir derece muhafaza edilir. İzzet-i nefis sahibi birisinin karısına pis nazarla bakan, boynuna kefenini takar, sonra bakar." İzahı nasıl?

Muazzez Üstadımız, [Tesettür Risalesi](#)'nde; örtünmenin ehemmiyetini anlatırken Avrupa'yla yaptığı kıyas, değerlendirmenin sadece bir cihetidir. Zamanla kayıtlı olan sadece bu cihete bakıp, tesettürle alakalı genel değerlendirme yapmak doğru olmaz..

Üstadımız, [Yirmi Dördüncü Lem'a](#)'da, tesettürle ilgili **dört tane çok önemli hikmet** nazara vermektedir. Bu hikmetlerden, Dördüncü Hikmet'te ise, **nesil, vazife, iklim, haysiyet, örf** ve **meşguliyet** açısından, **altı cihetle tesettürün ehemmiyetini** anlatmaktadır. Burada Avrupa'daki düello mes'elesi, sadece konunun bir cihetidir.

Eskiden Avrupa'da ve Rusya'da, nâmus ve haysiyet mes'elesi bu kadar dejenere olmamış idi. Bu namus ve haysiyet mes'elesi, ekseriyetin üzerinde durduğu ve itibâr ettiği bir konu idi. O zaman ki Avrupalılarda kadınlarla ilgili, onur, haysiyet ve namus kırıcı mes'eleler zuhur ettiğinde, muhâtaplar karşılıklı mücâdele eder, bu mücâdeleler bazen ölümlerle neticelenirdi. Bu hal onların örfünde bir kural olarak işlerdi. İşte bu olaya düello tabir edilirdi.

Üstadımızın te'lifatı zamanında bu âdet, Rusya'da ve Avrupa'da az da olsa devam etmekteydi. Bu hali ve örfü bilen insanlar, kadınlara yanlış muâmele etmekten çekinir ve korkarlardı. Bu örf, kanunlardan ziyâde insanlar üzerinde daha tesirli idi. Bu zamanda ise, bu örfün olmaması ve Avrupa'nın tamamen sefâhate girmesi ayrı bir konudur. Her şeyi yerinde ve zamanında değerlendirmek icâp eder.

Üstadımızın Tesettür Risalesi'ni te'lif ettiği zamanlarda, Avrupalılarda düello olduğundan, o zaman bu mevzu tesettüre kuvvet vermiş, Üstadımız ise bunu, tesettürün faydalılığına bir delil olarak kullanmıştır.

Hatta bu gün itibariyle, Avrupa'da kalkmış olan düello, değişik bir şekilde bizde, özellikle de Şarkta, **namus cinayeti** olarak devam etmektedir. İnsanlarımız; Avrupa'daki bu düelloda olduğu gibi, kanunlardan ziyâde, bizdeki bu örften etkilenmektedirler. Bu da bir vakadır.